DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT.
Hkhang
DEPOT LEGAL •INDOCHINE• N° A7140

SỐ 927 NĂM THỨ MƯỜI — MỖI SỐ 4 XU — 丙子年 五月初九日 — NGÀY THỨ BẢY 27 JUIN 1936

TIẾNG-DÂN 聲 民

La Voix du Peuple

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP		NGOẠI-QUỐC
Một năm	6$00	8$00
Sáu tháng	3.50	4.50
Ba tháng	1.80	2.50

Mua báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gởi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai đăng quảng-cáo, việc riêng, xin thương lượng trước.

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút
HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý
TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản ba kỳ : thứ BA, thứ NĂM và thứ BẢY

BÁO-QUÁN
Số 123, đường Đông-Ba, Huế
Giây-thép nói : số 62
Giây thép : TIENGDAN HUE

Không nên xét người bằng vỏ ngoài.

TÉ RA NHÀ GIÀU CŨNG LÀM VIỆC PHI PHÁP

(CHUYỆN LÀM TIỀN CHINH GIẢ)

Năm trên có vụ làm bạc giấy giả mà người chủ trương là quan Tuần Ròng, quan Án Huy (ở Hòa-bình). Nay ở Bắc-giang lại có vụ làm tiền chinh Khải-định giả, thủ phạm là một nhà giàu!

Vụ thứ nhứt đã ra trước tòa pháp luật xét xử, dư luận sôi nổi lâu nay; còn vụ thứ hai mới xảy ra vài ba tuần đây cũng đã bị nhà chuyên trách tóm được quả tang.

Theo các báo ngoài Bắc, tại xã Ngân-đại, tổng Thiết-sơn, huyện Việt-yên (Bắc giang), chánh-tổng Thiết-sơn Hoàng-v.-Cư đã dò xét đích xác là nhà tên Nguyễn-văn-Phán làm việc phi pháp (đúc tiền giả), một báo quan huyện Việt-yên, quan về khám nhà Phán — Phán là nhà giàu nhứt trong làng, ở rộng đến 3, 4 mẫu ta, trong nhà tấp nập có bốn, năm chục người làm ăn như một xưởng kỹ nghệ.

Khám xét hồi lâu, bắt được 1 cái búa danh, 1 cái kềm, 1 cái thước, và 2 cái hình như cái búa danh mà một đầu nhọn dùng để dùi lỗ; lại khám trong hòm thấy 1 nải tiền chinh giả, đồng thì dùi lỗ rồi, đồng thì chưa, trông cũng khéo, đếm cả được non 600 đồng. Sau khám nhà tên Mạ mới thấy cái khuôn sắt tròn có chữ «Khải-định thông-bảo» và bắt được một tên khả nghi là Đỗ-văn-Thục.

Được tang vật, quan Huyện làm biên-bản và ba tên Phán, Thục, Mạ đã thú nhận...

Vụ bạc giấy giả trước, người phạm là quan to; vụ làm tiền giả nầy, người phạm là nhà giàu. Làm quan mà đến bậc Tuần-vũ, Án-sát, như anh em ông Ròng, ông Huy, đã sang lắm rồi, chỉ tiền bổng tháng đã tiêu xài thong thả; nhà giàu mà một sở nhà đến 3, 4 mẫu đất; trong nhà kẻ làm giúp đến 40, 50 người, như Nguyễn-văn-Phán nầy, nào có phải nhà túng thiếu nghèo ngặt như ai. Vậy mà cái án phi-pháp «làm bạc tiền giả» lại xảy ra nơi nhà sang giàu ấy, thật là việc trái ngược trên đời!

«Nhân những vụ án trên, chúng ta thấy rõ lòng tham không đáy của loài người, đã sang lại muốn sang thêm, đã giàu lại muốn giàu bội, tuyệt nhiên họ không nghĩ đến cái tình cảnh những hạng nghèo hèn sa sút hơn mình đời sống của chúng ra thế nào. Nếu như họ nghĩ đến cái đời «sống khổ» của hạng nghèo hèn kia, tự nhiên họ thấy cái cảnh sang, cảnh giàu của họ đã sung sướng xấp mấy rồi, việc gì còn có lòng tham, đến công nhiên phạm đều phi pháp đó?

«Tham thì thâm», câu tục ngữ ta nói rất đúng. Ai phạm phép đã có nhà pháp-luật trừng trị, có ăn có chịu, không nói làm gì. Tức một đều là thuở nay phần đông, từ quan trường cho đến dư luận, hễ có vụ án gian đạo trá ngụy cùng phạm phép gì gì xảy ra, động là nghi cho đám dân nghèo hèn, chứ không mấy ai nghi cho bọn giàu sang kia, thật là oan cho hạng dân nghèo hèn quá!

Vậy ở trên đời nầy, chúng ta nên nhìn biết ở trong lều tranh vách đất, áo rách quần nâu, vẫn không thiếu chi kẻ có trái tim trong sạch; mà ở trong chén vàng, chậu bạc, áo gấm quần hàng, có khi chứa những rắn rít cùng đồ thúi ở trong cũng nên.

«Thứ của hoạnh-tài không khi nào lợi» (Bien mal acquis ne profite jamais), đáng phục câu danh ngôn của nhà Tây-triết.

Kim-Sanh

Cùng bạn gởi bài

Có nhận được nhiều lai cảo nói tình tệ hào lý trong vụ thuế, như phù thu lạm bổ, niết xách, phao dọa v. v..., những mối tệ ấy, bản báo đã đăng nhiều, không phải đăng riêng từng nơi, vì đâu cũng một lối giống nhau.

T. D.

LẠI CÓ LỊNH ÉP MUA RƯỢU!

Ở hạt Tĩnh-gia (Thanh-hóa) với việc bán rượu công, thi hành thể lệ như vầy:

1-) Mỗi tổng giao cho một người tình lệ chuyên việc đốc rượu: Tổng Tuần-la thì bếp Thi, tổng Vân-trai thì bếp Lan, tổng Sen-trì bếp Ban, tổng Văn-trường bếp Tam, và tổng Yên-thái bếp Kiển. Mỗi 10 ngày phải về trình một lần.

2-) Mỗi một làng, mỗi suất đinh phải mua một chai 75 phân. Như làng Do-xuyên 209 suất, phải mua mỗi tháng 156 lít. Các làng khác cũng phải theo lệ đó.

Các lý trưởng nhân đó bị chưởi mắng đánh đập vì lấy không đủ số rượu: Ngày 10-6-36, lý Hành Đại-thủy bị đánh sưng tay, lý Quảng Se-thôn bị tát trầy mặt.... Các lý hương bị đòi lên bắt xuống rất là cực khổ!

Vụ «ép mua rượu» đã đình chỉ một khoảng lâu, sao nay ở phủ Tĩnh-gia lại có thể lệ ác nghiệt ấy?

Nói thật

CHUYỆN ĐỜI

Cái tự-do đáng quí ngần nào!

«Sống không tự do thà chết». Nhưng người không hiểu tự-do là gì, chắc lấy làm lạ mà không hiểu vì sao không có thứ ấy mà người đến hết muốn sống. Nhưng phải ở vào địa vị «mất tự-do» mới cảm thấy cái câu nói kia là chí lý. Mà cái tự do (chỉ nói tự-do chính đáng) mà người đời ham muốn, từ cái nhỏ chí cái lớn có nhiều thứ lắm.

Một người bị ở trong nhà lao mới nhìn thấy cái tự-do của những người ở ngoài quí giá biết bao. Khi còn ở ngoài, anh ta có thể đi lại chơi nhởi, dầu sướng dầu cực cũng được «tự-do», đến khi vào cảnh lao tù rồi thì sớm mai chí tối nếu không nằm bẹt trên rầm lao, hai chưn bị cùm trèo, thì lại phát vắt và làm xâu, dưới trận mưa roi vọt của chú lính. Người ở tình cảnh như vậy mà có ham muốn trao đổi cảnh mình với cái cảnh của một người mọi hạng ở ngoài, dầu là người hành khất, cũng là lẽ tự nhiên.

Nhưng những người không ở vào cảnh lao tù, mà sống trong một cảnh đã mất tự-do, nào đi lại trong xứ mà phải xét hỏi lôi thôi, nào phát biểu ý kiến không được như ý, nào bao nhiêu cái mà dân tộc văn minh được hưởng, mình không thể mơ màng..., làm thứ dân mà ở vào tình cảnh như vậy thì sinh ra mơ ước cái tình cảnh của người dân khác biết bao!

Đó là nói những cái tự-do lớn, nay còn những cái tự-do nhỏ hơn, ở trong mỗi một đoàn thể, mỗi một gia đình, mà nếu bị cái chế độ ác nghiệt, hoặc một cớ gì khác mà làm mất tự do đi, thì cái khổ cũng không ít.

Nhưng trở lên trên là nói về thua quyền thua lực, vì yếu thế mà đành phải chịu mất tự-do. Bây giờ còn một trường hợp khác cũng buồn cười, là vì danh vọng quyền lực quá lớn mà cũng mất tự-do nốt. Chính là trường hợp của Edouard VIII nước Anh làm vị quốc trưởng một nước văn minh giàu mạnh như nước Anh, giàu sang tột bực, muốn gì được nấy, thế thì sao còn phàn nàn nỗi gì? Thế mới đáng lấy làm lạ.

Nguyên trước khi lên ngai cửu ngũ nước Anh, vua Edouard vẫn có tánh ham thích xem chớp bóng lắm. Nên kịp đến ngày tức vị đế vương thì nước Anh mới lập ngay ở điện nhà vua một phòng chiếu ảnh. Để tối nào vua cũng đến xem cho tiện. Mà mỗi lần xem chớp ảnh, thì nào các quan thượng, nào các cận thần, các thị vệ theo hầu, chớ đâu có phải một mình nhà vua. Cũng vì thế mà nhà vua lấy làm bực lắm, và ngài không dấu lòng buồn bực với một vị cận thần. Ngài nói:

— Biết làm sao mà tôi được tự-do như ngày trước! mỗi khi muốn xem chiếu ảnh thì cứ đến nhà chiếu ảnh mua vé vào xem không ai biết đến.

Vẫn biết cái tự-do mà vua nước Anh đương tiếc đó, cái «tự-do mua vé vào xem chớp ảnh» chỉ là một cái tự-do tầm thường, vụn vặt, nhưng một ông vua mà còn ham muốn tự-do thì đã làm cho ta thấy tự-do là vật quí biết ngần nào!

Người ta lại còn kể một chuyện về quan niệm của vua Edouard VIII đối sự hôn nhân rất ngộ nữa.

Thấy vua Edouard giữ chủ nghĩa độc thân, nhiều người khuyên nhà nhà vua nên cưới vợ, nhưng nhà vua vẫn không nghe. Nhà vua lại còn tuyên bố rằng ngài rất ghét cái tục cưới hỏi theo tục lệ, và cũng vì thế nên không có ái tình, thì ngài không chịu lấy vợ.

Lại có người đã thuật lại câu nói nầy của ngài rất hóm thú:

«Mỗi ngày đêm có 24 giờ, mà 12 giờ thì tôi phải làm những chuyện người khác muốn cho tôi làm. Tôi cho dành lại cho tôi 12 giờ khác. Vậy nếu tôi mà cưới vợ thì 12 giờ ấy sẽ về của vợ tôi mất!»

Làm đến ông vua mà cũng sợ cưới vợ bị mất tự-do thì những người thường như bọn mình cũng liệu hồn lấy...

Lamlây

THƠ-TÍN

Cùng ông Việt trà Quảng ngãi
Được bài cảm nói về việc làm của ông, nhưng không đăng, vì chuyện thường và cũ quá.

T.D.

Lời dân kêu

Tình trạng dân quê ở hạt Quảng-xương (Thanh-hóa) rất là nguy ngập, màu vật như khoai, đậu, dưa bầu v. v..., đều mất trơn; có nhà trồng 3 mẫu khoai mà không đỏ ăn (vì sâu keo ăn nên không củ).

Dân Quảng-xương chỉ nhờ màu «dưa bầu» để nộp thuế, mà có nhà trồng 200 vùng dưa (tức là độ 3 sào) mà được độ vài gánh dưa con!

Hiện vụ sưu thuế nầy rất khổ cho dân, vì bán nhà, ruộng, trâu bò không có ai mua, mà trên thì quan cùm đánh! Cảnh khổ không nói được.

Đứng trước tình cảnh ấy, mong quan địa phương đem nỗi khổ của dân mà đạo đạt lên chánh phủ, cho lưu đông phần nửa thì dân mới lo nổi.

Một đều nên nhắc là năm ngoái đây, nhà nước cho dân hoãn phần nửa thuế lưu đông, mà bọn phần thu bịt dấu ơn trên, không cho dân biết, cứ đè thu cho đủ nguyên số thuế, rồi lợi dụng món thuế lưu đông đó để làm việc riêng, thành chánh phủ ban ơn mà chỉ bọn phần việc được nhờ, còn dân cực hoàn cực.

Một người dân

QUAN KHÂM-SỨ ĐI KINH-LÝ

Quan Khâm-sứ Guillemain vừa rồi có đi kinh lý các hạt phía Nam Trung kỳ. Mấy nơi thành phố như Tourane, Faifoo, Quảng ngãi, Qui nhơn, Nha trang, Phan thiết, ngài đều có ghé tới.

PHẦN PHỤ NỮ

Hãy trông cái gương tấn bộ của phụ-nữ Thổ-nhĩ-kỳ

Bàn về vấn đề phụ nữ mà đem những công cuộc nữ giới bên Âu, bên Mỹ nói với xứ mình, đã có nhiều kẻ gạt đi mà bảo:

«Bì sao được với nữ giới xứ văn minh! Nữ giới xứ Âu Mỹ giải phóng từ lâu kia!»

Lời bác ấy bẩn là tự ty, tự hạ, cố mượn cớ để che cái hèn của mình, song vẫn là sự thực; vì ở xứ Âu Mỹ đã lâu không có cái quan niệm «trọng nam khinh nữ» như phương đông ta, chưa nói đến phương diện giáo dục, nữ giới vẫn bình đẳng với nam giới.

Vậy nói chuyện phụ nữ khai phóng, đáng lấm gương cho nữ giới ta, đáng khiến chị em nữ giới tăng độ nhiệt tâm về đường tấn thủ, không chi hơn cái gương phụ nữ Thổ-nhĩ-Kỳ.

Thổ-nhĩ-Kỳ là một nước mang tiếng là «nước đau Cận đông» không hơn gì nước ta. Thổ nhĩ Kỳ có cái phong tục «trọng nam khinh nữ» như xứ ta, nữ giới họ bị đè dưới cái ếch áp chế của đàn ông xếp mấy nữ giới ta. Vậy mà sau một tay anh hùng Khai mạt Nhĩ (Mustapha Kémal) lập thành nước cọng hòa, trên mười mấy năm trở thành một nước độc lập vẻ vang, nữ giới họ tấn bộ một cách mau chóng lạ thường, không xứ nào có cái bước dài ấy.

Nữ giới Thổ-nhĩ-Kỳ trước kia thế nào?

Phụ nữ Thổ nhĩ Kỳ ở dưới oai quyền của bọn đàn ông, có cái tục rất kỳ quái là «che mặt». Tục «che mặt», ấy như tục «bó chân» ở nước Tàu, họ xem như là kinh trời nghĩa đất, thước ngọc khuôn vàng, không ai dám làm sai.

Con gái còn nhỏ, cũng phù diễn sơ sài gọi là «học», đến tuổi 14, 15 thì đã mang tấm sa mỏng để che mặt lại. Lúc sóng thu ba, nét mày xuân sơn, cặp má hoa đào cùng nụ cười nghiêng thành nghiêng nước mà chị em xứ khác thường phô bày cái «đẹp» thanh xuân trước mặt công chúng, thì nữ giới Thổ buộc phải dấu kín, dấu kín một cách rất cẩn thận, không cho ai được dòm thấy, trừ ra cha mẹ anh chị trong nhà. Cái tục kỳ quái chưa!

Đàn bà thường ở nhà ít hay ra ngoài, như có việc cần, bất đắc dĩ phải đi ra ngoài, thì có đôi ba chị em đồng bạn cùng đi, mà mỗi lần đi ra khỏi nhà thì sửa soạn châm chỉ tấm sa che mặt kia hết mực kỹ càng và chắc chắn, dầu có gặp trận gió thổi mạnh cũng không dở trống hở chút nào cho người ngoài thấy; không phải sơ sài như chị em miền bắc ta bận váy, rủi gặp gió to có khi xốc toan lên. Theo thói tục họ, nên đàn bà mà đã để cho người đàn ông ngoài dòm thấy mặt mình, không đợi dòm thấy nhiều, chỉ thấy một tý da mà hay tý lông mày, đã là xấu rồi, đã mất duyên mình rồi; thân bằng chê bai, dư luận chỉ trích, xem sự để khuôn mặt cho chúng dòm thấy, đó là tội thất trinh thất tiết, họ đã gia cho những tiếng không kham, là: con gái bỏi đồ dĩ!

Quái lạ chưa! Đàn bà là cái đẹp của tạo hóa, của loài người, tiêu biểu cho cái đẹp ấy chỉ có bộ mặt, mà bắt buộc phải che kín, áp chế đến thế là cùng!

Kết hôn

Đàn bà đã không cho ai thấy mặt mình thì tự nhiên mình không chịu giao thiệp gần với đàn ông, mà có lẽ cũng không thấy mặt ai nữa. Đến tuổi kết hôn (16, 17 tuổi) thì theo chế độ lưu truyền «đặt đâu ngồi đó», người bạn trăm năm kia, chính là cái người không quen biết, không hề thấy mặt bao giờ!

Tội nghiệp hơn nữa là đứa chồng kia muốn ly dị, chỉ tốn một bức thơ và hai người làm chứng rằng anh nầy không cần người kia làm vợ nữa, tức thì người đàn bà ấy phải rời ngay nhà chồng bước ra khỏi cửa, lưu lạc bơ vơ thế nào mặc kệ, pháp luật tuyệt nhiên không có chút gì bảo chướng binh vực đến cái thân côi quạnh, cảnh sầu thảm đó cả.

Đàn bà là đồ chơi của đàn ông

Không chỉ thế thôi, hạng thân sĩ về giai cấp hữu sản, thường tới hàng chợ «nô lệ» mua thứ con gái mà người ta gọi là «Halaika» đem về nhà, có sanh con cái thì thăng lên bậc gọi là «Dalik», tức là được

(Xem qua trang 2 cột 3)

Ý KIẾN ĐỘC-GIẢ

BÌNH - DÂN GIÁO - DỤC

Đời cạnh-tranh sanh-tồn nầy, nói đến công cuộc nào, người ta đều chú trọng cho phần đông. Như nói việc giáo dục người nước, người ta cũng chú trọng đến phần đông, mà phần đông ấy tức là đám bình dân. Thế là bình dân giáo dục đã thành vấn đề, mà vấn đề ấy rất quan hệ.

Trong một nước, giáo dục chưa phổ cập, tổ chức chưa có quy củ, phương pháp, hạng bình dân phần đông còn mù chữ, mà nói đến truyền bá văn minh, thì thật là chuyện đem cày để trước đầu trâu. Cho nên, vấn đề bình dân giáo dục ở tình thế nước ta hiện thời, rõ thật là vấn đề phải để ý. Hoặc có kẻ cãi lại, nói giáo dục quan hệ, nhưng không quan hệ bằng vấn đề cho họ công việc làm để đủ cơm ăn, đủ áo mặc... Hẳn thế, nhưng ăn mặc có mà vẫn ngu dốt thì dân có ra hồn một kẻ công dân? Nên món ăn về phần xác với món ăn về phần hồn, đều cốt yếu cả.

Có biết được giáo dục bình dân là quan hệ, mà bắt tay thực hành một chương trình về công cuộc ấy tất sẽ phải hy sanh lắm công phu chớ không phải phù diễn qua việc mà mong có hiệu quả.

Ở các nước Âu châu, về giáo dục, mặc dầu là giáo dục bình dân, người ta cũng thường theo đủ ba phương diện: đức dục, trí dục và thể dục.

Trước hết trẻ con đến tuổi phải vào trường theo chế độ cưỡng bách, trường sơ học khắp cả trong thôn quê; ngoài ra diễn thuyết, giảng giải đạo lý cho công chúng nghe. Họ đặt rất nhiều giải thưởng để khuyến khích người nước làm sách giấy phổ thông. Ở các nhà thờ, các thầy đem tinh hoa của tôn giáo để chứng cho họ đừng phạm mối tội lỗi.

Họ lập những thư viện bình dân chọn sách hay đọc, dễ ham và dễ thu thập, hay dịch sách ngoài để người nghèo không đi du lịch được, mà cũng có thể hiểu biết các diễn hình thể, kinh tế, phong tục, chính trị của nước ngoài. Họ cho ra những tờ báo in rất nhiều, viết rất kỹ, bán rất rẻ, rồi phát hành đến hang cùng ngõ hẻm nào cũng thấy có.

Họ lập ấu-trĩ-viên, trường vận động thả cửa cho trẻ con ra vào. Rải rác ở thôn quê, họ cũng thường lập y viện để cứu tế bọn bình dân tàn tật và đau yếu. Các ông đốc tờ thỉnh thoảng, trong vài bài diễn thuyết dễ dàng, lên tiếng cắt nghĩa nguyên tắc của vệ sinh, công dụng của y dược, hay cách để phòng bệnh tật....

Đó là những công cuộc phải do những người có tâm chí chủ trương phải nhiều thì giờ, phải nhiều nhẫn nại. Huống ở nước ta, những chế độ cổ hủ từ ngàn xưa còn sống vững trong đầu óc đám bình dân ở thôn quê, thì công cuộc giáo dục họ tất phải gặp một trở ngại lớn. Vậy trước hết, ta nên tìm cách phá mất các thành kiến đó, mà sau mới đưa những đều mới mẻ ích lợi vào được. Phải sửa lại chế độ ở hương thôn, mới trông bớt cách cạnh tranh ngôi thứ ở đình trung. Phải sửa lại điều lệ về cúng tế, mới trông bớt sự mê tín ngu muội về ma, quỉ, thần, thánh.

Muốn cấy một thửa ruộng, thì trước ta cũng phải dẫy sạch hết cỏ, rác, mà sau lúa tốt mới có cơ mọc được. Giáo dục bình dân cũng thế.

Vinh-Quang

https://tieulun.hopto.org

việc thế giới

TRUNG-HOA

Tình hình phía Nam Trung hoa

Thượng-hải, 17-6. — Người ta đoán cuộc điều đình giữa Nam kinh và Quảng tây thế nào cũng hết tiền. Một là quân Nam kinh đông quá, hai là không mong gì Quảng châu giúp sức nữa, nên Quảng tây tất cũng phải hàng.

Quân Nam kinh vẫn tiến vào Hồ nam và Giang tây

Hương-cảng, 18-6. — Cánh Tây nam rất lấy làm quan tâm về việc quân Nam kinh vẫn tiến vào Hồ nam và Giang tây, lại mở trường bay mới và các con đường đăng về việc quân tại 2 nơi này. Quân Lưỡng quảng đã kéo cả về ương giới hai tỉnh và đào hầm hố để phòng bị. Các báo Tàu đều chú ý đến tin các tướng lĩnh thập sửa lệ quân trước như Ông-chiếu-Viên và Đặng-thế-Thừa đã về cả Quảng tây.

Tình thế xem ra có vẻ khá lắm. Quảng đông lại đã chọn đại biểu để dự kỳ hội nghị toàn quốc ngày 10 Juillet này.

PHÁP

Cuộc bãi công

Paris, 17-6. — Phong trào bãi công còn đương kéo dài ở các tỉnh. Ở Hazebrouck, nhân viên nhà máy điện bãi công cắt đứt các giây điện làm cho thành phố ấy không có điện mà dùng. Nay đã mở lại. Nhưng nếu chủ không sớm điều đình với họ thì họ sẽ cắt lại.

Paris, 18 6 — Tại các nhà hàng Louvres ở Paris, và các nhà máy lọc dầu hỏi ở Rouen và Havre, thợ nhà đã ký hiệp định. Ở Lyon, thợ dệt còn đương bãi công.

Paris, 19 6. — Số thợ bãi công có giảm cả ở Paris cả ở các tỉnh.

Các cuộc cải cách xã hội ở Pháp và thuộc địa

Alger 16 6. — Sáng nay, cảnh binh đã bắt đến 20 người tại Alger, kinh đô xứ Algérie, thuộc địa Pháp, nhân vụ những bọn thổ dân mang gậy gộc, và bọn canh ruộng nho, hoạt động trong nhiều làng hô hào đình công. Ở trên các đường cái, họ đã đánh đập nhiều người đi ô tô và phá phách nhiều nhà cửa, xưởng máy.

Xem đâm, cảnh sát đến miền Siddi-Bel Abbès rất đông, vì chủ nhật vừa qua ở đấy có cuộc biểu tình của Liên đoàn Bình dân, mà trong cuộc biểu tình ấy, 40 người bị thương, trong số đó một viên về quan lo đương, một đại úy sen đầm và ba viên sen đầm.

Đạo nghị luật 40 giờ tại Thượng nghị viện

Paris, 17 6. — Tiểu thẩm ủy viên ở Thượng nghị viện về luật 40 giờ là ông Jacquier đã trình bày trước viện rằng luật ấy có lẽ đối với việc bớt nạn thất nghiệp không có ảnh hưởng nhiều như người ta mong mỏi, vì luật ấy nâng cao giá vốn hàng hóa xuất sản tại tiền lương người làm không rút. Ông Jacquier tưởng rằng bản luật nên định những trường hợp riêng cho các kỹ nghệ xuất cảng.

Ông cũng nhận ra rằng trong một vài kỹ nghệ, bản luật đã định rằng nếu chủ và người làm không đồng, thì chế độ một ngày 8 giờ cứ thi hành chờ tới khi hai việc định đoạt. Ông Jacquier kết luận là hàng hóa sẽ đắt thêm lên 15 phần trăm.

Thượng nghị viện đã thông qua dự luật ấy với 132 phiếu chống với 34 phiếu.

Tất cả các hội đảng thuộc Quốc gia đoàn sẽ bị giải tán.

Paris, 18-6. — Hội đồng các quan Tổng trưởng đã ưng chuẩn dự án các đạo sắc lệnh giải tán các đội chiến đấu và các đội hiến binh của các đảng phái, nghĩa là các đảng Croix de feu, Solidarité française, tóm lại tất cả các đảng trong Quốc gia đoàn.

Paris, 19 6. — Bản dự án đạo luật giải tán các hội đảng (Ligues) có nói rằng dù các hội đảng ấy thay đổi thể lệ để tránh khỏi pháp luật, nhưng không thay đổi mục đích thì vẫn thi hành luật giải tán. Cũng như đảng (Solidarité française) sự bị giải tán nên vừa đổi ra là «Parti Républicain national corporatif» và hội «Jeunesses patriotes» đổi ra là Parti National populaire.

Các hội đảng phản kháng

Paris, 18-6. — Các lãnh tụ các hội đảng sắp bị giải tán, đã phản kháng rất kịch liệt đạo sắc lệnh kia. Ông Pierre Taittinger đại diện đảng jeunesses patriotes. Ông Marcel Bucart, đảng Francistes. Ông Jean Renaud đảng Solidarité française, đều tuyên bố rằng các hội đảng ấy đều là chính đảng thành lập đúng phép, không thể liệt vào hạng chật đảng có tính cách quân bị.

Ông Jean Renaud lại nói rằng ông sẽ chống án nhưng ông chắc sẽ không có kết quả gì.

Còn ông De La Rocque thì khuyên đảng viên «điềm tĩnh» nên bình tĩnh vì ông cũng chưa rõ đạo sắc lệnh ấy sẽ thi hành ra sao. Ông chưa chịu tuyên cáo với đảng viên, ông chờ sắc lệnh ra rồi sẽ tìm cách đối phó.

Những đạo sắc lệnh kia sẽ cấm họ lập lại đảng bằng cách lấy tên khác.

Nhà Pháp quốc ngân hàng

Paris, 18-6. — Đảng Dân chính đệ một bản dự án bổ khuyết vào dự án sửa đổi thể lệ Pháp quốc ngân hàng. Theo bản dự án này thì nhà băng ấy thành ra cơ quan tài chính trung ương của Pháp, có quyền kiểm soát các nhà băng khác, và sưu tập tất cả các tin tức về những khoản tiền cho vay của các nhà băng. Trong hội đồng quản trị sẽ có các quan đại biểu, các ông nghị có chân trong ủy ban tài chính và các ông đại biểu hội nghị kinh tế quốc gia.

Thêm nhiều đạo luật nữa

Paris, 18 6. — Ngày mai Nội các sẽ đệ lên Nghị viện bản dự án các đạo luật nghiêm trị những kẻ phao tin bậy làm mất thanh danh nước Pháp.

Luật này đã được Nội các duyệt y trong kỳ hội đồng vừa rồi.

Ông Daladier trình bày mọi lẽ về việc sung công kỹ nghệ đúc khí giới.

Ông Varenne phải bầu lại

Paris, 18 6 — Điện tin Arip hôm qua báo tin rằng Hạ nghị viện đã bác việc bầu ông Varenne đi. Như tin đăng trước thì tại khu nhì hạt Riom (Puy de Dôme) ông Ratelade Cộng hòa tả đảng, hơn ông Varenne 17 phiếu. Nhưng khi ủy ban kiểm phiếu xét lại thì tuyên bố bãi cả các phiếu của xã Trallaigue bỏ cho ông Ratelade đi vì các nhà dự bầu vào thẳng bỏ phiếu không qua phòng kín. Ủy ban bỏ 21 phiếu đối với 8 phiếu công nhận ông Varenne trúng.

Việc đem ra viện, bị viện bác đi. Nghe nói đảng Cộng sản không ưa ông Varenne, không muốn để ông này trúng cử nên khi đem ra viện việc của ông mới bị phiếu phiếu bác đi. Khu thứ nhì hạt Riom phải bầu lại.

Đảng Cộng sản lại xin điều tra về việc bầu cử ông Malvy, nhưng viện bỏ 283 phiếu đối 163 phiếu bác đi. Ông Malvy được công nhận là chính thức trúng cử.

Lễ phát phần thưởng tại trường Trung học Yersin

Ngày 10 Juillet tới đây, đúng 8 giờ rưỡi sáng, tại trường Trung-học Yersin ở Dalat sẽ phát phần thưởng cho học sinh. Chủ tọa lễ này có quan đốc lý thành phố Dalat Auger.

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG - PHÁP

Kỳ phát hành thứ nhất

XỔ NGÀY 11 THÁNG BẢY TÂY NĂM 1936

800.000 vé, mỗi vé giá một đồng (1$)

80 phần trăm chia cho các số trúng theo bản kê sau này:

1 số trúng được	—	100 000$
1	—	40.000
1	—	20.000
8	—	2.000
16	—	1.000
80	—	400
800	—	80
800	—	40
8.000	—	20

Các công sở mà thường công chúng năng vãng lai như sở Kho Bạc, Thương Chánh, Giây Thép, vân vân... và các viên chức, hào lý, nhà thương mãi cũng ít nhiều người khác đều có bán vé số. Muốn biết tên những người nào có bán, thì đến mấy nơi thường hay giao yết thì mà xem.

NÊN CHÚ Ý!

Hạn thôi bán vé, khắp trong xứ Trung kỳ, thì nơi trước, chỗ sau, nhưng chiều ngày mồng 9 tháng 7 tây năm 1936 là tức chỉ; duy chỉ ở Kinh đô và các tỉnh lỵ, thì các sở Kho Bạc còn bán cho đến 6 giờ chiều ngày mồng 10 tháng 7 tây, nhất định không cải đổi.

VIỆC TRONG NƯỚC

Thị chợ hành hung

THỪA-THIÊN. — Khi 11 giờ rưỡi ngày 21 Juin, trước huyện Hương trà, thấy một đám người nhóm nhau bàn nói lao xao, bên lề đường có hai người đang ngồi trên xe kéo, mặt mày vấy cả máu; hỏi ra mới biết 2 người bị thương đó là tên Gái và tên Sổ đi bán cá tại chợ Kim-long bị thị chợ đánh.

Nguyên ngày 20-6-36, Gái cùng Sổ đi bán cá được bao nhiêu bạc, thị chợ là khuôn Vinh đòi thâu thuế 0$60, tên Gái không chịu, cãi qua nói lại, thị chợ liền đánh tên Gái bể sọ, cùng tên Sổ (em ruột tên Gái) sưng vù mặt, hương lý làng dàn xử không xong, nên giải 2 tên bán cá này xuống huyện Hương trà xét xử.

Minh-đức

Lĩnh trích lục cũng có tiền phụ nạp!

THANH-HÓA. — Hạt Tỉnh gia, khi trước có trích lục thì thầy đội lệ mang về giao cho các làng và đốc tiền luôn. Không biết vì sao nay thấy có sửa đổi lý trưởng phải tới nha nhận giấy trích lục, mà có phải được tới lãnh không đâu! Mỗi lần đi phải tốn công mất thì giờ lại có gì kèm theo mới lãnh được. Nghiệt nhất là không được lãnh luôn một lần. Việc này dân tuan phiền lắm!

Biết rõ

Vụ án ẩu đả

Vụ này xảy ra ở châu Như-xuân ngày 3 Mai 1936, mà mới xử ngày 15-6.

Nguyên quan tham Trần đức-Long chủ đồn Kiểm lâm ở đây, có một người đầy tớ tên là Cửu. Tên này thường ỷ thế làm lắm việc trái, như những lúc quan tham đi vắng, và ban đêm, thì nó đón đường để bắt những người buôn củ nâu, mây và vỏ mấu (vỏ ăn trầu) ai chịu tiền thì được tha, không thì nó lại giải về đồn phạt gấp lên.

Ngày 3-5-36, quan Tham sai nó ra gọi cai Tiệp vào bảo; nó ra thì cai Tiệp đã đi làm trên rừng, nó vào tìm lục không thấy, có hăm dọa sao đó. Khi cai Tiệp về nghe người nhà nói lại, vào trình với quan tham, xin đuổi tên Cửu và kể chuyện tên Cửu làm bậy...

Sẵn guốc đang đi, tên Cửu rút lấy bang vào mặt Tiệp ngay; thành 2 bên đánh nhau tại giữa nhà giấy trước mặt quan tham. Cai Tiệp có xin bằng quan đốc tờ và kiện Cửu, nhưng Cửu được quan tham bênh. Kết cục tỉnh xử về châu Như xuân phạt Tiệp 3$ và tên Cửu 2$.

Người ta cho, cai Tiệp chịu thiệt.

Kn. x.

Một trận sét đánh chết 12 con bò!

NGHỆ-AN. — Chiều hôm 9 6, ở về đồn điền làng Phú yên, tổng Nghĩa hưng, huyện Nghĩa đàn, đang lúc động mưa tối nghịt, sấm chớp tứ tung, bỗng nghe sét đánh một tiếng rất dữ dội, thì 12 con bò cả đực và cái, đang ăn giữa bãi cỏ, ngã ra chết tươi!

Trong số 12 con bò chết đó, có hai con chửa gần đẻ, thành 14 con.

Cái nạn trâu bò bị chết dịch đã khổ, mà thần Thiên lôi còn làm hại thêm!

Đâm chết người

Tối hôm đầu tháng Mai, ở làng Kẻ đồn, tổng Thái thịnh, huyện Nghĩa đàn, có xảy ra một vụ án mạng:

Nguyên tên Trượng có lấy một người vợ sinh được một đứa con gái gần đầy năm; tối hôm ấy hai vợ chồng đang ngồi chơi cùng con ở trên nhà gác, bỗng nghe tiếng đâm sạt dưới gác, người vợ bổ ngửa ra chốc lát chết ngay, người chồng kêu van, chung quanh đến cứu, thì hung thủ đã tẩu thoát.

Sáng mai, hào lý tới trình huyện, tên Trượng có khai rằng tên Chất ở trong làng đâm vợ y. Quan huyện liền cho lính bắt tên Chất. Chất đã thú nhận vì y cùng vợ tên Trượng trước có dăng díu, toan kết làm vợ chồng, nhưng cha mẹ không bằng lòng, mới phụ y mà gả cho Trượng, đứa bé con đó cũng là con của y, chứ không phải con của Trượng. Vì vậy, y tức giận, mài một thanh sứa nhọn, tính đâm cho quê thành tật, không ngờ đến chết.

Quan huyện hiện đang giam tên Chất để làm án.

L. T.

Mưu quyệt của hào lý trong việc đấu giá ruộng!

QUẢNG-NAM. — Làng Hòa mỹ, tổng Xuân phú, huyện Quế sơn, làng tân lập chỉ có 7 mẫu đất đồng canh. Đất ấy mấy lâu nay chia cho dân mỗi người được 7 thước 5 tấc, như thường năm làm lúa 2 mùa phỏng được 25 ang mà cho mướn thì được giá 1$50.

Đất không bao nhiêu, nhưng dân làng cứ cầm cụi cày cuốc làm ăn, nhờ 7 thước 5 tấc đất đó, mỗi năm đỡ được nửa phần công ngân.

Không biết vì lẽ gì bữa tháng 3 vừa rồi, hào lý nhóm nhau làm tờ đồng ưng đến huyện xin bằng về đấu giá để lấy số tiền chia cho dân rồi thỏ mưu quyệt:

Ngày 22 tháng 3 nhuần, làng nhóm lại treo giá đấu; đất không bao nhiêu mà làng bỏ riêng ra 6 sở đất tốt không nói đến, đấu rồi tính số bạc chia ra mỗi người dân chỉ được 0$60!

Họ tính để thuế đến nơi, mới bày ra cuộc đấu giá, thì dân ít người đấu được, vì chạy tiền thuế không ra, tiền đâu mà đấu ruộng! Kết cục chỉ vào tay hào lý đấu tá lấy cả. Bởi thế, anh xướng sự đấu giá, em ra đấu 3, 4 chục đồng, rồi về chia lại nhau, chỉ mấy tên dân cùng chịu thiệt!

Biết chuyện

Vật hạng còn rẻ lệ

Trong một số T. D trước đây có nói lúa lên giá được 12, 15 xu một ang: đó là nói ở đâu miệt hạ bạn, chứ ở nhà quê các miền nguồn như Trâng bình, Tiên phước, Quế sơn..., thì 8, 9 xu một ang thôi.

Chè thì 6, 7 xu một kilo; cau, quế không giá gì, chỉ có bắp, sắn được giá, mà ít người có lắm.

Vật sản như thế, lo cho xong vụ thuế, dân thiệt vất vả vô cùng

Đã ra nhiều còn sức thuế

QUẢNG NGÃI. — Lê Tạo ở làng Bồ đề, tổng Lại đức, phủ Mộ đức, ngụ làng khác xa, thường năm thuế đinh gởi cho tên Lê Chân nạp thế. Năm nay Tạo đã nhiều (62 tuổi) nên không gởi bạc thuế nữa. Thế mà lý trưởng Cảnh cho người đến niêm nhà Lê Chân sức nạp số thuế đinh cho Tạo, Chân có đơn kiện lý Cảnh, quan phủ phê đơn giao về trình tổng xét phúc.

Dân

Tiếp theo bài «Cái án oan»

T. D trước có đăng cái án Lê Quang ở làng Minh tân, tổng Ca đức, phủ Mộ đức bị tên Nguyễn Chanh vu cáo chặt tay y. Tòa sơ cấp Mộ đức kết án Quang 6 năm khổ sai bầm tình. Ngày 8-5-36 tòa án Quảng ngãi tư trình lên bộ Tư pháp. Ngày 16-6-36 thấy đòi Lê Quang phúc thẩm lại.

May Lê Quang, nhờ có bộ xét, mà khỏi bị án oan chăng?

Minh oan

(Xem tiếp trang 3 cột 3)

CÙNG BẠN ĐỌC:
Cẩm-thành tạp-chí

Theo lời tuyên bố ở số 2, chúng tôi định cho số 3 ra ngày 1er Juin, vì chúng tôi muốn có thì giờ để chỉnh đốn bài vở và cho in một số thử ở Saigon cho đẹp. Nào đè gặp sự lôi thôi với nhà in trong kỳ trước ngày định cho in «29 Mai», nên chúng tôi phải lấy bài vở hình ảnh lại về đưa in tại Qui nhơn như cũ. Thình lình có nghị định quan Toàn quyền trong phiên Hội đồng Chính phủ ngày 2 Juin, cấm CẨM-THÀNH xuất bản trong 3 tháng; một điều chúng tôi không ngờ. Cho nên số 3 dương lo in mà ra không được.

Trong lúc tạm xa cách nhau, xin độc giả vui lòng miễn lỗi cho. Đa tạ.

Chủ-nhiệm

Nguyễn-đình-Nhơn

THI SƠ-HỌC PHÁP-VIỆT
(C. E. PRIMAIRES)

Số học sanh trúng tuyển Sơ-học (C. E. Primaires) ở các trường Tư-thục ở Huế năm nay:

Centre Đông-ba
(Cả thầy đi 343, đậu 102)

Phú-Xuân	đi	35,	đậu	16
Saint Pierre	—	25,	—	5
Saint Marie	—	7,	—	3
Trung-Bắc	—	7,	—	1
Vạn-Xuân	—	3,	—	1

Centre Quốc-học
(Cả thầy đi 375, đậu 106)

Hồ-đắc-Hàm	đi	46,	đậu	7
Jeanne d'Arc	—	6,	—	2
Pellerin	—	19,	—	8
Providence	—	7,	—	4
Thuận-Hóa	—	21,	—	3

THI BẰNG THÀNH-CHUNG
(DIPLÔME d'E. P. S. F. I.)
(1ère session)

(Đi 34, được vào oral 13, đậu 10)

THI DIỄN-THUYẾT VỀ LỄ KỶ-NIỆM LYAUTEY
(COURS d'ÉLOQUENCE SUR LYAUTEY)

Cả thảy 8 giải, Phú-Xuân được 3 giải

Vậy các học sinh muốn lựa một trường để học, nên xem và so sánh các con số trên này.

PHÚ-XUÂN HỌC-HIỆU
cẩn cáo

COURS DE VACANCES
(Lớp nghỉ hè)
(Từ 1er Juillet đến 31 Août)
Dạy đủ các lớp

Vì muốn thử thuốc ĐỎ-MẮT hiệu chữ «NHỨT» cho mau lang đến bà con nghèo, nên chúng tôi định ngài nào mua 13 bao là 0$20 thì chúng tôi chịu tiền cước gởi. Ngài nào có lòng từ thiện nên phí 0$20 tem gởi mua về để cho những bà con nghèo chung quanh dùng thử thì biết hay dở. Còn mua từ 150 bao, 400 bao, 1000 bao thì người mua chịu tiền cước.

Tiền mua thuốc gởi cho Monsieur
ĐẶNG-THỤC
Nhà thuốc bo
THANH-PHONG
TAM-KỲ (QUẢNG-NAM)

Hãy trông cái gương Phụ-nữ Thổ-nhĩ kỳ

(Tiếp theo trang 1)

dự vào một hạng trong hạng thê thiếp của chủ, không thì trọn đời nô lệ. Về thời đại ấy, nhiều gia đình theo chế độ «đa thê», một người đàn ông có thể chiếm lãnh bao nhiêu người đàn bà cũng được.

Nói tóm lại, ở Thổ nhĩ Kỳ, đàn bà mang cái ách thống khổ, làm đồ chơi cho đàn ông, trên pháp luật không có chút gì là nhìn nhận địa vị đàn bà cả.

Một tay đại anh hùng phá toang cái ách của nữ giới

Trời không tuyệt ai, cho một vị đại anh hùng ra đời để gỡ cái ách cho chị em nước Thổ, ấy là ông Khai mạt Nhĩ (Mustapha Kémal).

Trên mười mấy năm nay, nhà đại anh hùng ấy thì cái thủ đoạn xua mây đuổi sấm, một mạch cải tạo nước Thổ già rụ kia, rinh ngay lên bàng độc lập, chen vai với liệt cường thế giới; một mặt phá trừ cào dầy bao nhiêu lề tục hủ bại lưu truyền xưa nay. Xách bạn nữ giới ở dưới vực sâu mấy trượng mà tâng đỡ lên trên mây xanh. Cái nền hạnh phúc của nữ giới Thổ nhĩ Kỳ do tay anh hùng ấy xây dựng một cách mau chóng. Hiện chị em nước Thổ ngày nay so với ngày trước không khác gì một trời một vực.

Bước tấn tới của nữ giới nước Thổ hiện thời

Như trên đã nói, phụ nữ nước Thổ có tục che mặt ít hay ra ngoài, cố nhiên về thời ấy trong các công sở hay công chức, tuyệt nhiên không có vết chưn đàn bà; vì có cái «mặt» còn bị che lại thì còn làm việc gì được! Vậy mà sau cuộc cải cách không bao lâu, không chỉ cái tục che mặt đã thành chuyện cũ trên lịch sử, mà hiện nay trong tòa án đã có nữ luật sư, nữ trị sự; trong trường học đã có nữ giáo viên, trong các nhà báo đã có nữ tân văn ký giả. Về mặt giáo dục, nào Trung học, nào Đại học, cho đến ly hôn, kết hôn, đàn bà đều có quyền ngang hàng với đàn ông cả, không khác ở các nước Âu châu. Chế độ đa thê cũng không còn.

Một kỷ nguyên mới cho nữ giới nước Thổ là năm 1923, Hoàng hậu Thổ nhĩ Kỳ là Cáp-mãn (Haunm) dương tuyển «Thế giới tiền tho» đầy là trận thắng lợi và đều vinh dự, mà nữ giới Thổ ra mắt lần thứ nhứt với phụ nữ Âu châu.

Cái bước tấn thời rất mau và rất dài, của nữ giới nước Thổ rất được thế giới khen ngợi.

Đấy, nữ giới Âu Mỹ thì chả nói gì, chớ nữ giới Thổ, trước 20 năm đây không hơn nữ giới Việt nam ta chút nào, lại càng bị áp chế hơn nữa. Vậy mà chỉ trên mười mấy năm, đã vượt lên cõi giải phóng bình đẳng; mà sở dĩ được thế, nhờ công của vị anh hùng Khai mạt Nhĩ là cố nhiên, mà tấm lòng tấn thủ hăng hái của chị em Thổ rất đáng kính phục.

Nữ giới ta gắng tiến lên, và rất mong cho Khai mạt Nhĩ xứ ta mau ra đời.

Sử-bình-Tử thuật

Tại Saigon
CÓ ĐỘ CHỤC NGƯỜI BỊ BẮT VÌ TÌNH NGHI CỘNG SẢN

Tại Saigon gần đây có truyền đơn Cộng sản rải khắp thành phố, xui thợ thuyền yêu cầu làm việc mỗi tuần lễ 40 giờ v. v...

Sau đó số tình nghi bị bắt có độ chục người, trong có ông cựu giáo sư Hồ-hữu-Tường (licencié ès-mathématique).

Ông này đã bị tống giam.

NHÀ THƯƠNG TƯ
NGUYỄN-TANG-CHUẨN

Y SĨ tốt nghiệp tại Đông - Pháp Cao Đẳng. Nhà ở trước mặt nhà «băng Chợ-Cá»

QUINHON

Người bệnh hoặc đến khám bệnh xin lơn mua thuốc uống, hoặc hằng ngày đến chữa, hoặc nằm tại bệnh viện. Có phòng ngăn nóc sạch sẽ để cho sản phụ nằm nơi, để cho bệnh nhân nằm điều trị.

Giờ khám bệnh { sáng: 8h đến 11h30; chiều: 3h đến 6h

Chúa nhựt, ngày lễ, nghỉ buổi chiều. Khi cần muốn mời đến nhà thăm bệnh thì giờ nào cũng được.

ĐÀN BÀ HAY ĐAU BÊNH
TỬ-CUNG VÀ RA HUYẾT TRẮNG DẦM DỀ

đã uống nhiều thứ thuốc mà không lành, phải kiếm thuốc khác mà uống cho dứt bệnh đi, không để lâu sợ hiểm nghèo đến tánh mạng.

Thuốc **BÁ-ĐÀ-SƠN-QUÂN-TÁN** của nhà thuốc

VÕ-VĂN-VÂN
THUDAUMOT

Chuyên trị bệnh đau tử-cung và ra huyết trắng rất lạ lùng, 10 bệnh không sai một. Bệnh lành dứt mà thân thể càng ngày càng mạnh, mới mong sống lâu và sinh con nối hậu đặng. Tứ bán tại các Chi-cuộc và các nhà Đại-lý khắp Đông-Pháp. Ai muốn hỏi thêm chứng bệnh, xin đến các Đại-lý mà hỏi hoặc lấy dược-mục xem cũng tiện.

Hộp lớn 10 gói 1$00 — Hộp nhỏ 5 gói 0$50

Hoàn GIẢI-ĐỘC-SÁT-TRÙNG hiệu VÕ-VĂN-VÂN trị bệnh tim-la và lậu kinh-niên hay hơn hết.

LẬP-CHỈ PHÁT-LÃNH-TÁN
HIỆU CHỮ THỌ

CHUYÊN TRỊ:
Cảm, cúm, nhức đầu, sổ mũi,
nghẹt mũi, thương-hàn,
sốt rét, trong mình ê-mỏi.
Hằng vạn người dùng đều
công nhận là thuốc hay mà rẻ
Một bao có 3 gói giá 0$10.

Trữ bán tại các nhà Đại-lý:
Thuốc Chữ Thọ - Dầu Chữ Thọ - Dầu Tứ Quí
NHÀ THUỐC **VĨNH-THỌ** TOURANE

https://tieulun.hopto.org

Sữa
NESTLÉ
HIỆU CON CHIM

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées) ở Khắp Đông-Dương

Số Quốc trái trúng chưa ai lãnh

(Tiếp theo)

Về kỳ xổ lần 54 ngày 2-9-1935

Số 82.005 trúng 1.000$

Những số trúng 500$

42.122 42.678 70.707 74.464

Những số trúng 100$:

471	43 455	69 654	79 933	98 127
682	44 112	69 724	80 209	98 495
2 437	44 682	69 991	80 360	98 810
2 445	44 752	70 411	80 546	99 552
2 459	45 438	70 515	80 572	99 849
6 783	45 862	70 548	80 661	99 945
6 918	47 122	70 579	80 764	100 233
7 964	47 819	70 595	80 915	100 853
8 039	48 028	70 610	81 327	101 642
9 564	48 275	70 633	81 340	101 745
10 140	49 062	71 375	81 747	102 108
10 143	49 212	71 535	81 815	102 428
10 273	49 343	71 596	82 049	103 633
10 801	49 393	71 839	82 239	103 657
11 560	49 569	71 853	82 399	104 192
12 637	50 757	71 864	82 504	104 478
14 097	50 821	71 900	82 731	104 870
14 748	50 927	73 184	82 735	105 612
15 848	50 946	73 243	82 753	106 708
16 314	51 393	73 403	82 787	107 306
16 530	52 062	74 392	82 817	107 565
17 243	52 447	74 577	82 991	108 081
18 589	53 371	74 584	83 192	108 361
18 923	54 629	74 590	83 282	109 292
19 556	56 395	74 658	83 312	109 359
20 087	56 878	74 837	83 646	109 361
20 157	57 380	74 853	83 821	109 604
20 646	58 148	75 057	83 876	110 163
21 234	58 153	75 143	83 911	110 458
21 785	58 267	75 525	85 023	111 279
23 916	58 832	75 651	85 110	111 568
24 190	59 352	75 747	85 314	111 569
26 522	62 119	75 886	85 326	113 600
27 447	62 259	76 347	85 426	114 035
28 039	62 445	76 583	85 469	115 258
28 097	63 287	76 670	85 768	115 409
28 153	65 272	76 684	86 567	115 626
29 968	65 460	76 968	87 208	116 014
32 116	65 551	77 377	87 210	116 452
34 078	65 921	77 402	88 181	116 455
34 854	68 123	77 489	91 266	116 560
36 906	68 178	78 227	92 030	118 010
37 255	68 412	78 533	92 142	119 710
38 370	68 654	78 555	92 143	120 047
39 706	68 795	78 568	92 739	120 049
39 808	68 819	78 578	92 767	121 474
40 174	68 998	78 631	93 484	121 496
40 341	69 201	79 170	93 661	121 974
42 030	69 569	79 239	94 602	122 857
43 206	69 596	79 574	95 971	122 907

—HẾT—

(Kỳ sau sẽ đăng những số xổ ngày 2 Juin 1936).

NGHĨA CŨ TÌNH XƯA

Ngày nay trên khắp cõi Đông-Pháp ai cũng biết chỉ có một thứ dầu MẪN-TÁ KHUẤT-THẦN-THỊ là được công chúng hoan nghênh, vì chất dầu vừa tốt, mùi dầu vừa nhẹ, trị được bá bệnh.

BÁNH SÁN BÔNG BÍ KHUẤT THẦN THỊ

Trẻ em mắc bệnh cam tích chỉ dùng thứ bánh nầy thì được lành mạnh ăn chơi.

Quí ngài mua buôn, mua lẻ do nơi Tổng đại-lý KIM-HƯNG, 55, Cantonnais FAIFOO.

MODE 1937

Chapeaux marque «DÉ-TÉ»

Triple liège «Dé-té» prix 1$40
Double liège «1er choix» prix 1$00
Demi liège prix 0$50

Các ngài mua mũ sẽ có quà tặng riêng

Bán tại hiệu

Bazar Đông-Thịnh

N° 9 & 11, Rue Gia-long :- HUẾ

TỔNG - ĐẠI - LÝ

Các thứ ĐỜN TÂY, ĐỜN TA:

Mandoline, Violon, Guitare, Nhị, Nguyệt, Tàu v. v...

Brillantine «Lion» rất tốt.

Bột gạo tán thơm, quí bà có trẻ em nên mua cho các em ăn rất mau lớn. Giá mỗi gói 0$10

Còn nhiều thứ hàng tạp hóa kim thời giá bán rất hạ. Kính mời quí khách chiếu cố bổn-hiệu rất hoan nghênh.

ĐÔNG-THỊNH

VIỆC TRONG NƯỚC

(Tiếp theo trang 2)

Bạc giác và xu không nộp thuế được sao?

Kỳ thuế nầy, nhứt kỳ ở tỉnh các hoản, mà ở huyện Đức phổ thu rất gắt; cái đó dân đã kêu van. Lại một sự lạ là bạc giác, xu, nhà nước đã cho dân gian thông dụng mà kỳ thuế nầy tỷ trưởng đem bạc giác và xu đến nạp thì huyện không chịu nhận, bắt phải đổi bạch đồng. làm cho có S. C. ở chợ Đức phổ bắt ngặt 100$ bạc giác phải bỏ 2$, 3$ mới chịu đổi.

Bổ

Một điều thất vọng

(Lời than phiền của học sinh trường tư)

Trong việc thi hạch năm nay có sửa đổi, như học trò lớp nhì đệ nhứt niên lên lớp nhì đệ nhị niên, hoặc lớp nhì nhị niên lên lớp nhứt, khỏi phải thi nữa, chỉ do hội đồng các thầy giáo ở trường tùy lựa choisie mà thôi.

Đó là theo học trò học các trường công; còn học trò các trường tư chưa thấy nói sao, nên chúng đương hy vọng.

Vừa thượng tuần tháng Juin, quan đốc trường tỉnh Quảng ngãi có yết thị: «Học trò ngoài xin vào học lớp nhì đệ nhị niên hay lớp nhứt, phải nạp đủ giấy tờ và đơn xin vào học trước ngày 18 6-36 ..».

Các học trò học trường tư, như trường «Mai-Xuân», trường «Victor Hugo» xin giấy chứng nhận có dán hình ảnh và bản sao văn bằng, đưa đơn đến xin vào lớp nhì đệ nhị niên rất nhiều, quan đốc đã nhận đơn, chúng đều tỏ ý mừng thầm.

Ngờ đâu, ngày 18 6-36, lại thấy có yết thị ở nơi ngõ trường: «.. Những trò đã nộp đơn xin vào lớp nhứt, lớp nhì đệ nhị niên, lớp ba, lớp tư, phải đến rút đơn lại, vì trong mấy lớp ấy hết chỗ..». Trông thấy cái yết thị trên, học sinh lấy làm thất vọng; nhứt là học sinh trường tư xin vào học lớp nhì đệ nhị niên mà nhà nghèo.

Trường tư cũng do quyền kiểm soát của nha Học chánh, cũng buộc đủ cách như trường công. Nay đã có yết thị cho học trò ngoài xin vào, lại còn có yết thị cho học trò rút đơn..., làm cho nhiều trò thất vọng.

Cái nạn «thiếu chỗ», phần đông lấy làm buồn, vì học phí và phần đảm phụ — dầu trường công — thì nhứt luật, mà bỏ được vào người không!

H. H. S

Đã thấy sức phúc chất

Vụ dân làng Thạch trụ, tổng Ca đức, phủ Mộ đức, ngày tháng 7 năm ngoái vô đơn kiện lý trưởng Nguyễn Huân, hương kiểm Nguyễn Trọng về việc nhũng lạm (T. D. số 908 ra ngày 12-5 36 có đăng). Vụ nầy quan phủ sức dân phụng biên theo trong sổ làng và mấy khoản phù lạm đã xét. Ngày 24-5-36, đã mở phiên tòa xử cho lý Huân, kiểm Trọng được miễn nghị. Dân lấy làm ức, lại có đơn kêu nài tại tòa đệ nhị cấp.

Ngày 17 6-36 thấy có trát của quan tòa án đệ nhị cấp sức phúc chất mấy khoản dân kiện kia. Chờ xem kết quả.

D. Á.

Cái triện hương bộ lôi thôi

BÌNH-ĐỊNH. — Ở làng Vinh hội, tổng Chánh lộc, huyện Phù cát, hương bộ Lê Diệu 32 tuổi, vì can việc đánh lộn, bị kiện, quan bắt bãi dịch, sức thâu lấy đồng triện và bầu cử người khác làm việc.

Nhưng lần cử có năm sáu lần rồi mà không ai chịu làm, trong làng có sanh tệ, giả thử lại đòn đến khai trình với Lê Diệu mà y không có đồng triện, nên không lấy chi phát trích lục [và] ghi vào sổ bộ.

Đã bãi dịch thu triện thì cử ngay người khác, ít nữa có người quyền nhận việc khai trình đó, sao để lôi thôi như thế?

Xin mở rộng trường công hương Phú đức

PHAN RÍ. — Dân sự 7 làng Hà thủy, Phú đức, Mỹ hiệp, Thanh lương, Hải lâm, Hải long, Hạnh lâm, ở Duồng, rất đông đảo mà mấy trường công hương ở đây chỉ gồm có hai lớp đồng ấu và dự bị.

Với cái nhiệt tâm về sự mở mang trí thức cho dân, quan Phủ Lương trọng Hối trước có lòng lo bổ khuyết điểm ấy. đã hiệp với những người tai mắt ở Duồng, xin quan trên cho phép mở rộng trường làng Phú đức đến lớp sơ đẳng là lớp có thi bằng Sơ học yếu lược.

Tiền tu tạo trường nầy dự định là 600$, mà nhờ những người hảo tâm và các phụ huynh học sanh trong các làng, đã quyên giúp được hơn 50$. Thế là gần đủ.

Theo thực tế thì nếu chỉ mở thêm đến sơ đẳng, cũng không ích bao nhiêu, vì từ trước đến giờ, tuy những trường các làng đây, chỉ có hai lớp đồng ấu và dự bị, nhưng các thầy giáo đã giảng dạy theo chương trình lớp sơ đẳng, thành thử mỗi năm đều có một số học sanh thi đậu bằng Sơ học yếu lược, như năm 1936 nầy cũng đã có đến 20 trò đậu.

Bởi vậy muốn cho bọn trẻ cần yếu, có thể lãnh hội chút ít Pháp văn là môn học thiết dụng, giữa khoảng hai giống Pháp, Nam đương sống chung nầy, nếu cùng nhau có độ đơn đến quan phủ chuyển lên quan trên, để xin phép mở thêm đến lớp trung đẳng đệ nhứt niên. Tức là xin cho trường công sắp lập tại làng Phú đức có bốn lớp: Đồng ấu, dự bị, sơ đẳng và trung đẳng đệ nhứt niên (cours moyen lère année).

Về món tiền cần để cất thêm một lớp trung đẳng đệ nhứt niên và món tiền của hai giáo viên trường nầy trong mấy tháng Septembre, Octobre, Novembre, Décembre, thì họ lo quyên thêm để chi cấp cho đủ

Quan phủ trước đã chuyển đạt đơn ấy lên rồi, công chúng rất mong đợi.

Lãng Vân

Về vụ dành cày ruộng

PHAN-THIẾT. — Tiếng dân số 918 ra ngày 15 tháng tư ta, có đăng chuyện Mộ-thi dành cày ruộng với Học-chi, sự đến quan phủ v. v..

Ngày 7 tháng 4 ta, phiên tòa họp xử, bên nguyên: Chi khai mùa rồi Thi cho 1 xe lúa, nay lấy cớ thiếu lúa mà dành cày, hủy phá công canh phá (lúa rài) của Chi.

Bên bị: Thi nói trong mấy năm đong lúa lép, nay lại thiếu xe lúa.

Sau quan xử: «Kẻ có của, người có công dĩ hòa vi quí, ký tờ hòa giải cho rồi. Thi xin làm phân nửa ruộng, Chi đã thuận, Chi cũng hứa sang năm chuộc lại, rồi ra ký hòa giải»!

Người nghe xử

Đại-lý

Cần dùng gấp Đại-lý bán RƯỢU NẾP (alcool indigène), SAVON và GẠO trong các tỉnh Trung-kỳ.

Do «ơi:

M. JEAN PELLÉGRINI
Directeur
52 - 54, Boulevard Kitchener -:- SAIGON

— CÁI THỨ —

SỐNG MỘT TRĂM TUỔI

Sống đến 100 tuổi mà không rụng răng thì thú biết chừng nào! Bởi vì hay dùng thuốc chửa đau răng (Cồ-xỉ-tán) của Hải-ngọc-Đường để xát răng, cho nên mới được như thế. Thuốc nầy là một món thuốc gia truyền, kinh trị trải mấy đời nay, chửa chân răng lở ngứa, sưng đau, chảy máu, lung lay, sâu ăn, răng vàng khè, miệng hôi v. v.. Già trẻ đều dùng được cả. Người thường dùng thuốc nầy để xát răng thì không khi nào bị đau răng. — Mỗi bao giá 0$17.

Bán tại:

Thanh hóa: Mr Di-long, 71, Phố Lớn — Vinh: Mr Vĩnh-hưng-Tường, 77, Rue Sarrant. — Huế: Mr Vĩnh-Tường, 51, Rue Gia-Long. — Saigon: Mr Thanh-Thanh 120, Bd de la Somme. — Hanoi: Maison Đông-Tây, 193, Rue du Coton.

Mua buôn tính giá đặc biệt và khỏi phải chịu tiền cước. Nhận hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (contre-remboursement) — Thư gửi cho:

Mr. *NGUYỄN-HUY-CỪ*, Tú tài, chủ hiệu thuốc *HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG*, Hoằng-hóa THANH-HÓA (Annam).

BỊNH HO

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, ban đầu ho gió không điều trị thành chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng, thì nguy hiểm cho người bịnh lắm. Như:

Thuốc ho BÁC BỬU
Hiệu Nhành-Mai

Từ Nam ra Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc hết sức hay. — Trị bịnh ho thần hiệu vô song, uống vào trong 10 phút đồng hồ thấy bợ đàm, hết ngứa cổ, trong mình rất dễ chịu, một ngày hết ho. Hiệu thuốc nầy có cấp chứng tại Tòa và khắp cả Đông-Pháp, có hơn 500 nhà Đại-lý bán. Các chứng ho, nhứt là ho phong, ho gió, ho cảm, ho siễng, đàn bà ho máu, ho đàm nhiều, ho đến nỗi khan tiếng, dùng đến thuốc nầy thì quí ngài sẽ khen tặng vô cùng, và mới rõ lời tôi nói là đúng với sự thật. Có gởi bán khắp nơi. Giá mỗi gói 0$15. Các nhà buôn có bán, mua sỉ lời nhiều, do:

Nhà thuốc NHÀNH-MAI
300, Paul-Blanchy — TÂN-ĐỊNH

HANOI: do nơi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Caisses
HUẾ: Viễn-Đệ, 11 quai de la Susse và các Đại-lý dầu Khuynh-Diệp đều có bán thuốc ho nầy.

TRỪ TUYỆT BỊNH SIỄNG
THUỐC
SIỂNG
Hiệu Nhành-Mai

Ai dùng thuốc nầy không hết bịnh, cho một bồi thường mười, và dám làm giấy cam đoan cho mỗi vị dùng thuốc.

(Hay vô song) giá 0$30

Bịnh siễng uống thuốc nầy vào thì hết liền (Kỳ thai)

Quí vị mắc phải chứng bịnh siễng. Dầu đau lâu, dầu nặng thế nào, dùng đến thuốc nầy trừ tuyệt bịnh, hiệu nghiệm như thần.

Chứng siễng sanh ra bởi đàm lạnh đóng trong lỗ phổi, phổi không thông, hơi thở khò khè. Đàm lạnh càng ư lâu, bít lỗ phổi, thì hơi thở càng khó khăn một nhọc, người bịnh bứt rức khó chịu vô cùng. Người yếu sức gặp lúc đàm nhiều phải bị nghẹt, thở không kịp phải ư ỉ đuối.

Vậy khi siễng, bất luận đau lâu hoặc mới phát dầu nặng nhẹ thế nào, dùng đến thuốc nầy hiệu nghiệm như thần, uống vào, đàm hạ, hết siễng tức thời. Khắp nơi có bán nơi chỗ đại lý Nhành Mai. Mua sỉ do nơi nhà thuốc Nhành Mai 300 Paul Blanchy Boite postale n° 63 Saigon.

Giá mỗi ve 0$30

HUẾ: Viễn Đệ 11 quai de la Susse, và các chỗ đại lý dầu Khuynh diệp có bán thuốc siễng nầy.

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon.
Có bán trong các tiệm tạp hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp*............... 0$30
Đại lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ — TOURANE — QUINHON

BÁ TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP-QUỐC: LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT

Tác-giả: Alexandre Dumas — 51 — *Dịch-giả:* Nam-Sơn

III

Kho vàng ngọc

Khi ấy đã giữa buổi, đá sỏi đã nóng; ve sầu núp dấu trong bụi rậm đã rập nhau kêu om sòm; Đăng-Thê bước tới mỗi bước mỗi thấy các-kè ra phơi nắng chạy trốn; trước mắt chàng, đường xa, trên bãi cỏ xuôi xuôi, dê rừng chạy nhảy; xem rất vui. Nói tóm lại, đảo Mông-thế-tôn là một đảo có «dân cư», là một đảo sống rõ ràng, thế mà chàng thanh-niên ta tưởng là chỉ có một mình chàng ở đây thôi.

Đã tưởng là chỉ có một mình chàng, nhưng chàng lại có một cái cảm giác giống như sợ: ấy là cái cảm giác của người làm việc bí mật, ở trong chỗ khuất tịch, cũng cứ tưởng tượng như có người rình dòm mình.

Vì cái cảm giác ấy mà dầu ra tay làm việc rồi, chàng còn dừng lại, bỏ cuốc, cầm súng rồi leo tuốt lên tận chót một viên đá cao nhứt trong đảo và ở gần đó đặng nhìn chung quanh.

Phải nói chàng không cốt nhìn cái đảo Cọt-xờ rất nên thơ và chàng có thể thấy từng nóc nhà, không cốt nhìn đảo Xạt-de-nhờ, mà chàng chưa từng để chưn đến, cũng không cốt nhìn đảo En-bờ có nhiều kỷ-niệm to lớn kia, cũng không cốt nhìn hai thành-phố Rê-nờ và Ly-vọt-nờ; mà chỉ cốt nhìn hai chiếc tàu buôn hàng lậu thuế, một chiếc đi thật sớm, và đi đã quá eo biển Bô-ni-phô, một chiếc vừa đi, và đi đã đến ngang đảo Cọt-xờ.

Thấy thế, Đăng-Thê đã có hơi vững bụng.

Chàng bèn nhìn lại các vật ở bên mình chàng, tự thấy đứng trên chót vót hòn đá cao nhứt trong đảo, dưới chưn không còn có một người nào nữa; chung quanh không có chiếc thuyền nào, chỉ có biển xanh cùng sóng bạc mà thôi.

Khi ấy chàng mới bước xuống, bước một cách rất cẩn thận, vì chàng sợ xảy ra tai nạn như tai nạn chàng đã khéo giả trước đó.

Chàng lần theo cái tường đá có dấu vết mà đi tới; đi một hồi thì thấy một cái vịnh. Cái vịnh nầy cửa khá rộng và nước khá sâu, có thể dung nạp và dấu kín một chiếc tàu nhỏ. Chàng theo cái não biện-lý của Pha-ri-a ngày trước, đoán rằng Hồng-y Ba-đa đỗ tàu tại vịnh nầy và đem đồ vào trong, đi theo đường có dấu vết kia, và đem vàng ngọc chôn ở đầu đường ấy.

Biện-lý như thế, rồi chàng lại rán bước tới nữa.

Nhưng đi được mấy bước lại gặp phải một viên đá đón ngang đường. Chàng phải dừng bước lại mà nghỉ.

Viên đá nầy nặng ít ra cũng hai nghìn rưởi, ba nghìn ki-lô, có sức gì mà đỡ cho nổi?

Thình lình chàng nảy ra một ý tưởng và tự nói:

— À, có người để sụp xuống chớ không phải đỡ lên.

Rồi nhảy lên trên viên đá để xem dưới chưn phía bên kia có những gì.

Chàng thấy có đường xuôi; viên đá ấy có lẽ từ trên đường xuôi ấy mà trụt xuống chỗ nó đương đứng; một viên đá nhỏ chống đỡ nó; chung quanh lại đổ sạn sỏi thành lớp; trên lớp sạn sỏi lại có lớp đất có cỏ mọc rêu phong, có vẻ tự nhiên.

Chàng bèn cuốc lớp đất sỏi trong gian ấy, cuốc đến trong mười phút thì thành một cái lỗ trống, đút lọt cánh tay.

Chàng lật đật đi chặt nhánh cây, trẩy hết nhánh lá, đem lại đút vào lỗ ấy mà cạy thử.

Nhưng viên đá to nặng như thế, lại viên đá lót chống dưới chưn bám chặt vào đất thì nạy sao cho nổi.

Đăng-Thê nghĩ phải đập cho bể viên đá kia mới được.

Chàng đứng nhìn chung quanh lố bố rối rối; một hồi sau, chàng nhớ lại bao thuốc nổ của Ra-cô-bô để lại cho chàng. Chàng mỉm cười.

Thế rồi chàng lấy cuốc moi một lỗ nhỏ giữa viên đá và viên đá lót, nhét thuốc nổ vào trong lỗ ấy, và rút khăn lau ra viên vò lăn trên diêm-sinh để làm ngòi.

Chàng châm lửa vào cái ngòi ấy rồi đi xa ra.

Một tiếng nổ rất dữ dội: viên đá trên nẩy lên, viên đá dưới bay ra từng mảnh. Theo cái lỗ mà Đăng-Thê đào trước kia, không biết bao nhiêu trùn dế ùa ra, và một con rắn rất to, cũng do lỗ ấy ra, lăn nhào một hồi rồi chạy trốn mất.

Đăng-Thê trở lại, thấy viên đá xiên vào phía vịnh. Chàng bèn đi vòng quanh viên đá ấy, tìm thế mà nạy cho lăn hẳn xuống.

Chàng nỗ lực nạy, viên đá đã xiên sẵn, lăn ùm và lặn xuống biển mất, bày ra một lỗ thủng tròn. Trong lỗ thủng ấy có một tấm gạch vuông. Giữa tấm gạch, có sẵn một cái khoen sắt.

Đăng-Thê vùng la lên một tiếng vừa vui mừng vừa lấy làm lạ.

Chàng muốn tấn hành ngay công việc; nhưng chưn chàng run mạnh quá, quả tim của chàng đập nặng quá, lại mặt chàng nổi bóng bằng lên, nên chàng phải dừng lại một hồi.

Lưỡng lự đâu chừng một phút là nhiều, rồi chàng bèn đưa cây vào khoen sắt mà đỡ tấm gạch lên; thấy đường tam cấp xuống dưới hầm càng sâu càng tối.

Nếu là một người khác thì đã reo mừng, và lật đật chạy xuống hầm ấy rồi, nhưng Đăng-Thê, chàng đứng nhìn, mặt biến sắc, lòng hồ nghi. Chàng tự nói:

— Khoan đã, ta dại gì mà hy vọng cho lắm rồi bị thất vọng cho to. Biết đâu Pha-ri-a chỉ mộng tưởng thế thôi; Hồng-y Ba-đa không chôn gì dưới hầm nầy hết; có lẽ không bước chân đến chỗ nầy đây cũng nên; hoặc giả ông ta có đến, sau Xê-da Bột-da cũng có đến thấy dấu chưn của ông ta, rồi cũng như ta bây giờ đây, noi theo các vết tích kia, cũng như ta bây giờ đây, dở viên đá kia lên rồi xuống lấy hết, không để sót chút gì cho ta hết, biết đâu!

Chàng đứng im một hồi, hai mắt chông chọc nhìn vào cái miệng hầm, óc suy nghĩ, rồi tự nói:

— Bây giờ ta đã biết không nên quá hy vọng, nhưng ta cũng cứ xuống xem, dầu không có gì cũng cho biết chớ lại...

Chàng lại đứng im và suy nghĩ nữa.

— Mà phải, phải, nên biết cái đời vừa u ám vừa rực rỡ của vị vua ăn cướp ấy lắm chớ! việc nầy chắc còn dính liếu đến nhiều việc khác nữa. Phải, Bột-gia trong một đêm nào đó có đến đây, một tay cầm đuốc, một tay cầm lưỡi-lê; cách người chừng vài chục bước, dưới chưn viên đá đó có lẽ hai người đứng canh gác, trong lúc chủ mình chun vào hầm nầy.

«Phải; nhưng rồi Bột-gia làm sao hai người canh gác ấy? Đăng-Thê tự hỏi.

«Chắc là, chàng vừa mỉm cười vừa tự trả lời, bị Bột-gia chôn sống.

(Còn nữa)

Ngày thôi bán vé số Đông pháp

Trước kia ở Trung kỳ, định đến chiều 7-7-36 thì thôi bán vé số Đông pháp ở các nơi; còn tại các kho bạc thì đến chiều 8 Juillet. Nay định lại: Chiều 9 Juillet mới thôi bán vé ở các nơi; còn tại kho bạc ở Kinh đô và các tỉnh lỵ thì đến 4 giờ chiều 10 Juillet, nhứt định không sửa đổi.

Nhẫn có vé Đông pháp nầy, trong Nam, quan Đại diện quan Giám đốc thì chánh có bày ra cách đánh số, ai trúng không lãnh bạc mà chỉ lãnh giấy số Đông pháp.

Cách chơi số sau nầy sẽ xổ vào ngày 5 Juillet trong lúc đua ngựa tại Phú thọ: con ngựa nào hơn thì chiếu theo số trúng ít nhiều mà lãnh số.

Tại Huế có bán số nầy nơi tòa Đốc lý, nhà hàng Morin frères, nhà sách Đắc lập, đến 1er-7-36 thì thôi bán.

Ai dám bảo đàn bà ở ta không được làm chánh trị ?

Đàn bà các nước không khác gì đàn ông; các ghế quan trọng trong trường chánh trị đều có họ dự.

Chị em nước người ta cử, chị em nước mình khôn ra gì, vì thế gần đây mấy năm phe nữ giới ở ta bồ bào cũng riết, có đều sau rồi nguội lần lần...các chị như nản chí / Chánh trị, chánh triếc làm gì cho chị bớt băng hải.

Nhưng có lẽ các chị chưa rõ nữ giới ta đã có kẻ làm chánh trị hoặc gián tiếp hoặc trực tiếp rồi kia !

Thì năm trên đây, tại làng Quỳnh Lâm, huyện Thạch Thành (Thanh hóa), đã cử cô Bùi thị Đào làm hương bộ trong làng ấy, vì cô đã có bằng cấp yếu lược; tuy cái bằng chẳng ra gì, nhưng là chứng cho bực cử hơn trong số 13 suất đinh «đặc cân mai», có lẽ có hiện còn đương chức ấy thì phải.

Lại mới đây, báo ngoài Bắc có đăng tin cô Nguyễn thị Vu 14 tuổi, con lý trưởng Nguyễn doãn Lê ở làng Lãng yên, tỉnh Hà đông, biết chữ quốc ngữ, nên giấy má gì về việc quan đều được người cha giao cho biên chép và có khi bảo cô ký thay vào nơi đồng triện nữa.

Ai dám bảo đàn bà ở ta chưa được dự vào việc chánh trị ! —Y—

Kho chuyện.

Trên bì thơ thường đề chữ «c/o», như: «M. X. c/o M. A.», chữ c/o ấy tức là viết tắt hai tiếng Anh «care of», cũng như tiếng Pháp viết: «aux bons soins de...», nghĩa là nhờ đưa lại (trích *lời kêu*).

Vừa rồi có nói vua Â được viên chủ tịch một tỉnh bên Huê kỳ mời tới nhốt vào một phòng cho công chúng xem... Thì nay có tin một hãng chớp bóng bên ấy sẽ mời ngài đóng vai vua Â để quay một phim về cuộc Ý-Â chọi nhau.

Hết ở sân khấu nước nhà, nay bước vào sân khấu chớp bóng, chắc vua Sélassié đóng trò còn gì giỏi bằng! Vì ngài đã thạo việc rồi.

Tại tòa Trừng trị Pháp ở Saigon vừa rồi đem xử vụ mua bán thăm của ông De Lachevrotière, trong số bị cáo có 2 người, hễ quan tòa hỏi đến thì các cậu nói vì điếc và dốt: Một là Kossabeau Charles, hai là Tang Paul. Quan Biện lý biết rõ mẹo của các cậu, nên trả lời cũng hay:

— Tự nhiên đến đây là họ điếc và dốt hết !

Ông Buhrer, quyền Thống soái coi quân các đạo binh ở Đông dương, vừa rồi được quan Tổng trưởng Thuộc địa đánh điện sang cử ông lên chức thực thụ Thống soái.

NGƯỜI BIẾT THƯƠNG CON

Từ mới đẻ đến 6 tuổi, thường hay làm biếng bú, ọc sửa, khóc đêm, bón uất hay là ỉa trước, ngủ đổ mồ hôi tráng, trong mình hâm nóng ngủ không thẳng giấc, hay giựt mình, hoặc tỳ vị yếu, ăn uống không tiêu, no hơi sinh ruột sanh ra cam tích, thực tích, nhủ tích, bụng lớn kéo gân xanh, nước da vàng, con mắt trỏm lơ cùng có ban trái nóng mê mang, mau cho dùng **HỒNG-NHI-TÁN** hiệu **ÔNG-TIÊN** ngoài sự bồi bổ xương cốt cho đứa nhỏ mau lớn lại trừ đặng những bệnh trên đây hết sức công hiệu.

Muốn biết chắc sự công hiệu của thuốc nầy trước khi cho dùng thuốc, quí ngài đem cân đứa nhỏ rồi cho dùng trong một tuần lễ, cân lại sẽ thấy đứa nhỏ nở nang và nặng cân hơn trước thập bội.

Mỗi hộp 0$50

Có bán khắp đại-lý nhà thuốc ÔNG-TIÊN

CHẾT BẤT NGỜ !!!

Lậu, Dương-mai, Sang độc

Chẳng nên nghe những lời rao quá đáng: Nào rẻ tiền, nào mau mạnh trong ít tiếng đồng hồ, rồi dùng thứ nào dùng thứ nấy. Đó là những phương thuốc uống làm cho nọc độc nhập vào cốt nên uống vô thấy đỡ ngay, nhưng hết sức nguy hiểm cho tánh mạng sau nầy, vì gốc độc đã ăn thâm vào ngũ tạng và lục phủ. Nếu thức khuya, làm công chuyện mệt, uống rượu nhiều thế nào cũng trở lại (thành bệnh lâu năm) hành nóng lạnh, tay chân nhức mỏi, đau xương sống, đau chùng lắt lẻo, đau thắt ngang lưng, đau rang nơi ngực, đường đại bón, đường tiểu không thông, có chút mủ, hay là như sợi chỉ, hoặc cho vợ con vì gốc độc di truyền (bởi thế nên có nhiều người bệnh không biết rõ, nói tôi đau bệnh Phong-tình, uống thuốc hết rồi, không chơi bời nữa, sao bệnh trở lại)

Vậy phải tìm cho đặng thứ thuốc nào trị tận gốc mới có thể tuyệt nọc đặng, như thuốc:

Sưu độc Bá-ứng-hoàn

hiệu ÔNG TIÊN là một thứ thuốc bí truyền, gồm trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh Phong-tình như: Lậu, Tiêm-la, Cốt khí, Sang độc, Dương-mai, Hột xoài, bất cứ nặng nhẹ lâu mau, hay là độc nhập vào cốt đi nữa, thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG TIÊN cũng tống lôi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi cần trừ cữ, không hại đến sanh dục, không hành bệnh nhơn.

Người bệnh muốn dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN khỏi lầm lạc những mấy thứ thuốc khác, nên hỏi trước những người có dùng rồi mới tin chắc, hay là mời đến nhà thuốc chánh tại Phú-nhuận cùng các chi-ngánh dưới đây, chúng tôi sẽ đem cách thí nghiệm và thơ chứng nhận ở các nơi, cho người bệnh thấy rõ thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN, ai dùng cũng dứt tuyệt nọc.

Khỏi chưa chắc tuyệt nọc

Nghĩa là trước kia đã có đau bệnh Phong-tình như: Lậu, Tiêm-la, Cốt khí, Hột xoài, Dương-mai, v. v.... dùng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là dứt tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiểu tiện bón buốt, nếu để lâu sanh ra tệ hại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm. Mau dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN trong ít ngày sẽ thấy nước tiểu có chỉ nhợt cặn cáo, và trong mình đặng nhẹ nhàn thơ thới, đó là nọc độc hay còn ẩn trong mình bị thuốc tống lôi ra phải rằng dùng cho thường sẽ hết dứt.

Bệnh đàn bà

Có nhiều người bị gốc độc bệnh Phong-tình của đàn ông sang qua, nay đau, mai mạnh, huyết trắng ra dầm dề, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau tử cung hay là hạch đái hạ, dùng thuốc hết tiền mà bệnh không mạnh, đến đỗi phải thiệt mạng. Vậy phải dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN mới hết độc.

Bệnh con nít

Bị gốc độc: của cha mẹ di truyền, may còn sống sót đặng, mình mẩy ghẻ chốc, u nhọt, lở lói cùng mình, mau dùng thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG-HOÀN hiệu ÔNG TIÊN hết sức công hiệu.

Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc SƯU-ĐỘC BÁ-ỨNG HOÀN hiệu ÔNG-TIÊN ra chưa chắc có thứ nào trị đặng tận gốc và tuyệt nọc các chứng bệnh Phong-tình.

ÔNG-TIÊN

TỔNG-CUỘC Tél. 2o,773

Số 82-84-86-88-90-92, Rue P. Blanchy Prolongée, Phú-nhuận -:- SAIGON

Y-Khoa Học-sĩ: TỐNG-VĂN-VIẾT và NGUYỄN-NGỌC-CHÂU

Chuyên môn bào chế cao, đơn, hoàn, tán chữa đủ bệnh, dưới quyền chứng nhận của Chánh-phủ Pháp và được Đức Đại-Nam Hoàng-Đế ân tứ cấp bằng tài năng

CHI-CUỘC TRUNG-KỲ

HUẾ	TOURANE	QUẢNG-NGÃI
51, Rue Gia-long	Rue Verdun	Rue Cửa Vây

và có bán tại: Thông-Hoạt, Quảng-trị; Thuận-Long, Đồng-hới; Hồ-văn-Ba, Quinhon; Lê-Huy-Dương, Faifoo; Quảng-Sanh-Đường, Ninh-hòa; Mộng-Lương Thu-Quán, Nhatrang; Đỗ-Quang, Phanrang; Diệp-Â-Dinh, Đông-sơn; Bùi-thế-Viễn, An-khê; Nguyễn-đức-Bá, PLEIKU, và khắp Đông-dương trên một ngàn Đại-lý với năm chục Phân-cuộc, nơi nào có treo bản hiệu ÔNG-TIÊN thì có bán.

Một đều từ biệt a-phiền

Các anh em cũng nên nghe tôi là một đều vui vẻ trong gia đình. Chính tôi cũng đã NGHIỆN HÚT trong 15 năm, đi đến đâu cũng thấy nhiều người chê bỉu, mà tôi cũng đáng nhiều thứ thuốc cai rồi, mà vẫn không sao bỏ được. Vậy tôi xem báo thấy HOÀNG-VĂN-ẤP, 47 Phố Ninh-Xá, Bắc-Ninh có bán thứ thuốc CAI-NHA-PHIẾN giá 1$00 1 lọ, thì tôi tức thì gửi mua về dùng thử, thì bây giờ tôi đã bỏ được rồi, trong người vô bệnh, vẫn khỏe mạnh như thường. Vậy tôi có mấy lời đăng lên đây, trước là cảm ơn ông chủ hiệu HOÀNG-VĂN-ẤP, sau nữa xin các anh em cũng nên nghe tôi, nếu định bỏ thì chỉ dùng thuốc cai nha-phiến Hoàng-văn-Ấp là bỏ được, chớ nghiện hút chẳng lợi gì, mất nhiều tiền, người lại xấu, đi đến đâu nhiều người khinh bỉ, mà trong gia đình bao giờ cũng không được vui vẻ vì mình !

ĐẶNG-ĐÌNH-CHỨ *Maréchal Foch -:- VINH*

Thi-văn với thời-đại

Dĩa hát Phước-Cương mới

Xuất bản trong tháng Juin 1936

Dĩa có Năm Phỉ giá chỉ có 2$00

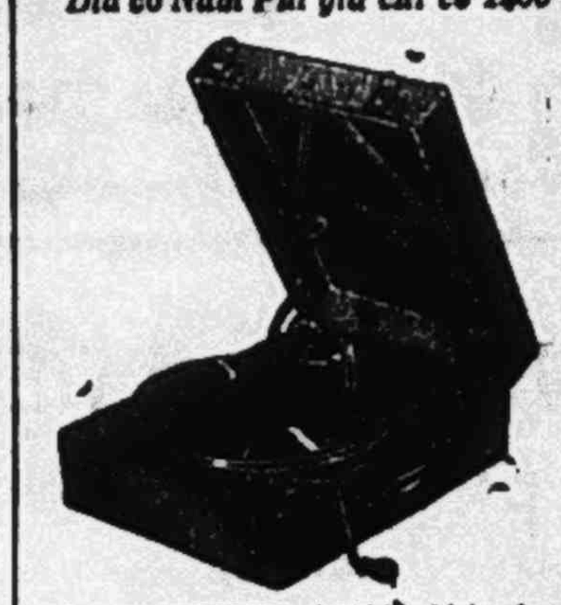

Máy hát "DOUGLUS" có 14 kiểu khác nhau:

Modèle 100. bán rao hàng	12$00
— 700. hát 1 mặt rưỡi dĩa	14.00
— 965. hát được 3 mặt dĩa	16.00
— 565. hát 3 mặt dĩa có máy ngừng	18.00
— 1000 có máy ngừng, hát 3 mặt dĩa, kiểu đẹp	22.00
Dĩa ca Huế, Â-đào, chèo cải-lương	1$30
— hát Quảng-đông, dĩa Triều-châu	1.50
— hát tây, dĩa đàn khiêu-vũ	1.50
— đàn tàu, điệu khiêu-vũ	1.50
— đàn hát điệu khiêu-vũ Nhựt-bản	1.50
— đàn ngũ âm, dĩa hát Lào	1.50

Quí ngài mua hàng, gởi tiền-hóa giao ngân khỏi chịu cước phí, hỏi mục-lục nơi bản-hiệu.

LÊ-VĂN-TÀI

Disques & Phonos

82, rue Georges Guynemer -:- SAIGON

INJECTION PEYRARD D'ALGER

Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU mới bị hay là có đã lâu rồi

Trong 232 người A-Rập dùng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người

(Y theo lời phúc các lương-y ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD 44, Rue de Grenelle, PARIS

và cùng các nhà thuốc có danh

Mười vạn bạc của ai ?

Nên các ngài mua hàng AN THÀNH từ 12$00 trở lên đều được biếu một vé xổ số Đông Dương mở ngày 11-7-36, may ra trúng 10 vạn.

MỚI CÓ....

Áo chemisette «Solia»	1$00
Áo chemisette «Avia»	0.90
Áo chemisette «Elégant»	0.65
Áo chemisette «Elégant» col fermeture	0.75
Quần tắm «Slip» de bain en laine	1.50
Quần tắm «Slip» de bain en coton	0.50
Áo Pull'over kiểu Doctorat	3.20
Áo maillot de bain en laine	3.20
Áo maillot de bain en coton	0.80
Áo Pull'over kiểu mới «Solia»	3.50
Tussor soie một thước	1.50

May một bộ quần áo hết 5$50.

Lụa Hà-Đông biên satin tốt nhất hạng khổ rộng 0m85 bán o$75 một thước. Hạng rẻ ... là o$35, o$4o, o$55, o$65. Mua buôn giá đặc-biệt.

AN-THÀNH

N° 41, Phố hàng Đào, N° 41

HANOI

Nên chú ý !!

Nên chú ý !!

Kính trình quí ngài rõ rằng kể từ ngày 15 Avril 1936, chúng tôi đã là chủ *hiệu bào chế Tân-định*, số 22 đường Vassoigne ở Saigon Tân-định.

Nhờ cách sắp đặt bản hội về việc gởi hàng, bản-hiệu có thể *gởi nhanh chóng* được tất cả thứ thuốc và *giá tính rất phải chăng* (*gởi theo các chuyến tàu tốc hành* và bạn hàng *không phải tốn tiền đài tải*).

Quí ngài chớ nên ngần ngại, cứ gởi thơ cho bản-hiệu; bản hiệu sẽ vui lòng gởi tặng một chai thuốc ho «SIROPAN» và quyển catalogue của bản-hiệu.

Xin quí ngài sẵn lòng chiếu cố cho, bản-hiệu lấy làm cảm tạ vô cùng.

HỒ-ĐẮC-ÂN

Bác-sĩ bào-chế,

cựu Lưu-sinh-viên các Bệnh-viện thành Paris

Chủ-hiệu bào-chế TÂN-ĐỊNH

22 đường Vassoigne SAIGON

Sửa bò hiệu con chim «PHƯỢNG - HOÀNG»

Nguyên chất sửa tươi rất bổ, nuôi trẻ con ăn không hay đi tảo. Có bán khắp nơi

ĐẠI-LÝ: HANOI: *Lune - Fat 3bis Carnot*

TOURANE: *Mme Từ-Thị-Kim-Anh chez Xuyên-Thạnh, Rue Verdun*

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI

AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

100 người có tới 80 người bị bệnh PHÒNG-TÍCH, lắm khi bị bệnh mà không hiểu bệnh gì, có đọc bộ dưới này mới rõ:

Cơm no, rượu say, vội ham tình dục hoặc ăn no đi ngủ hay đi tắm ngay, nên thọ bệnh, gọi là bệnh PHÒNG-TÍCH, không phải đau dạ-dày, không phải đau bụng bình-nhiên.

Khi thọ bệnh: Thấy: đầy hơi, tức sữ, tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng có bình bịch, khi ăn uống xong rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng, khi đau lưng, đau rêu trên vai, người thường ngao ngán, buồn bã chân tay, bị lâu năm sắc mặt vàng, da bụng dày. Chỉ một vài liều:

PHÒNG-TÍCH

THẦN-DƯỢC «CON CHIM»

thấy đỡ chịu hoặc khỏi ngay, không hề công phạt tý gì, đàn bà có thai cũng uống được.

Mỗi liều một bận uống giá: 0p.20

Mỗi liều hai bận uống giá: 0p.40

VŨ-ĐÌNH-TÂN

Ấn-tứ Kim-tiền 1936

178 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ:

HUẾ: Vĩnh-Tường, 40, phố Gia-Long;
TOURANE: Nguyễn-hữu Vinh vé Quảng-Cư
NHATRANG: Kim-Anh, Librairie;
PHANTHIẾT: Lê-Nam-Hưng, Commerçant;
QUINHON: Đồng-Lợi, Avenue Khải-Định;
QUANG-NGAI: Cái-Hưng ở Sông-Vệ;
SOCTRANG: Nguyễn-Mạnh, Maire à Caisan;
VINH: Hà-thị-Lan Maison Bình-Huy;
VIENTIANE: Mme Phan-thị-Lộc, rue Tafferin;
THAKHEK: Đào-Tiên Maison Nhật-Nhật-Tân.
LUANGPRABANG: Trần-văn-Chà, Entrepreneur
Các tỉnh khắp Trung-Nam-Bắc có đại-lý

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT--SÁT-TRÙNG

Vô-đương thần-thể — Lọc sạch máu, bẩn — Làm cho khí-huyết sung-túc — Công dụng đặc-biệt là sát được vi-trùng LẬU *và* GIANG-MAI, *và các chứng sát, lở, ghẻ — Gái suy yếu rẻ ít ăn, xanh xao — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cữ dùng chóng đỏ da, mau trở lại tươi đẹp.*

Mỗi chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ: Dinh - tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi sơ phát: đau lưng, mỏi vai, mắt hoa, tai ù, đầu váng, cổ họng ráo, môi khô — Đêm nằm ít ngủ, hay thao thức nghĩ ngợi liên miên, chiêm-bao mộng-mị văn vân.... Dù nặng nhẹ, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Mỗi ve 1$00 — Nửa tá 5$00

CHÚ Ý

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, ngoài những bức thơ minh-tạ đã đăng trước, nay xin dịch bản phân chất, đoạn quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi ngài đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau:

«.... Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, «trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương-pháp bào-chế Thái-«tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức «khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt «trong sạch, và sát trừ được vi trùng lậu, giang-mai»

Trích dịch đoạn ngài chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN:

«.... Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu «rất quí như SÂM mật ong v. v.... trị chứng đau thận di-tinh»,

NGŨ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

BỘ BA !...

MUỐN: TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG:

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)

2) DẦU NHỚT (HUILE)

3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết;

S H E L L

SHELLCOOL

SHELL A CYL

HUILE SHELL

GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG